

**Küresel gelişmeler,
Türkiye ekonomisi ve
bankacılık sektörü**

21 Ocak 2015

Sunum

- **Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aydın'ın değerlendirmesi**
- **Küresel ekonomi**
- **Türkiye ekonomisi**
- **Bankacılık sektörü**

Değerlendirme

- **Ekonomik faaliyette daha iyi bir yıl bekliyoruz.**
- **Büyüme tüm sektörler için önemlidir.**
- **İstikrarın korunmasına dikkat edilmelidir.**
- **Dünyanın hali belirsizliklerle dolu, ihtiyatı elden bırakmamak gerekiyor.**
- **İç tasarruf artışı sürdürülebilir büyüme için elzemdir.**
- **Ekonomi yönetimi, BDDK ve Merkez Bankası tarafından bankacılık sektörü ile ilgili alınan önlemler etkili oldu ve beklenen sonuçlar alınıyor.**

Değerlendirme

- **Bilançosunun üçte ikisi kredilerden oluşan bankacılık sektörü ekonomik büyümeyi ve müşterilerinin mali gücünü daha fazla önemsiyor.**
- **Finansal sektörde reformlardan sonra sıra reel sektöre geldi. Üretim, yatırım ve ihracatı özendirecek düzenleme ve uygulamalara ihtiyaç var.**
- **Üretim, yatırım ve ihracata kullanılan kredilerde aracılık yüklerinin hafifletilmesi büyümeyi destekleyecektir.**
- **Hükümetimiz tarafından açıklanan eylem programı kurumsal kredi artışını destekleyen düzenlemeler içermektedir.**

Değerlendirme

- **Türkiye'nin büyümesine katkı sağlayan ve finansal matematiği doğru olan her girişimi destekleriz. Bankaların en önemli varlık nedeni budur.**
- **Bankaların üzerinde çok ağır yükler var. Bu yükler kredi maliyetini artırıyor ve büyümeyi yavaşlatıyor.**
- **Sermaye kıt ve pahalı, yeni düzenlemeler ile daha da pahalı hale geliyor. Sermayeyi kullanırken çok dikkatli davranmak zorundayız.**
- **2023 ekonomik hedeflerine ulaşmak için bankaların özkaynakları güçlü ve bilançoları sağlam olmalıdır.**

Küresel ekonomi

Yavaş büyüme kaygısı hala var...

- ABD’de toparlanma hızlandı
- AB’de toparlanma gecikiyor
- Çin ekonomisi ve GOÜ’de büyüme daha yavaş

Enflasyon kaygısı henüz yok.

Seçilmiş göstergeler 2015 yılı tahminleri

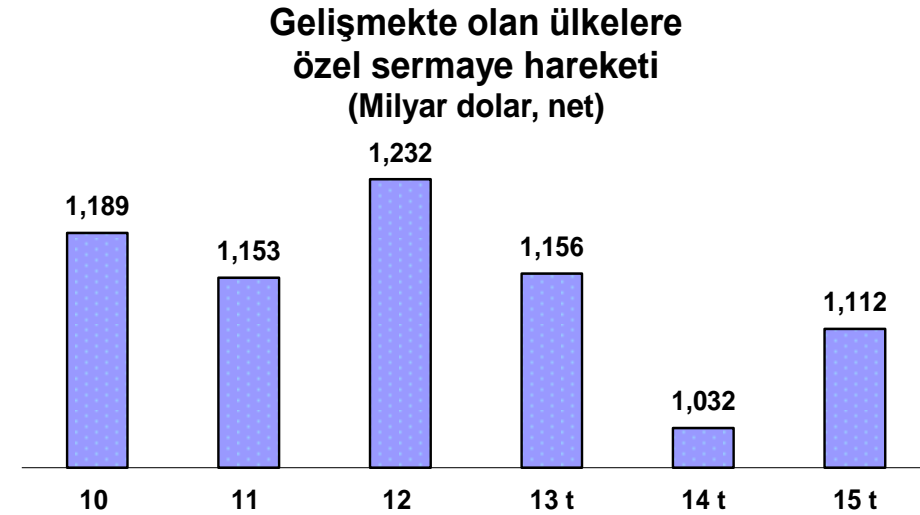
	Büyüme %	Enflasyon %	Borç stoku* Gsyh'ya oranı (%)
Dünya	3.5	1.6	79
Gelişmiş ülkeler	2.4	1.0	106
AB ülkeleri	1.2	0.9	96
Gelişmekte olan ülkeler	4.3	5.7	41
Türkiye	4.0	6.3	35

* 2014 yılı tahminleri

Kaynak: IMF, WEO, Ekim 2014, Ocak 2015
Kalkınma Bakanlığı

Büyümenin önündeki riskler ve belirsizlikler

- ABD'de faiz oranlarında yükselme; ne zaman/ hangi düzeyde?
- Gelişmiş ülkelerde yüksek kamu borç stoku
- AB'de finansal sektörde mali bünye sorunları
- Sermaye hareketlerinin dalgalı seyri
- Finansal sektörde sıkılaştırma
- Jeopolitik gelişmeler

IIF, October 2015

Büyüme için fırsatlar

- **Petrol fiyatlarında düşüş**
  - **Büyüme üzerinde 0,3-0,7 puan pozitif etki**
- **Düşük faiz oranları**
- **AB’de toparlanmanın hızlanması**
- **AB’de bankacılıkta ortak denetim**
- **G20; büyüme için küresel işbirliği**
- **GOÜ’de mevcut büyüme hızı potansiyel büyümenin altında**

Petrol fiyatı

	2013	2014	2015*
(Ortalama, ABD/varil)	104	95	50

* 6 Ocak 2015 itibariyle

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, Bloomberg

Reel faiz oranı

%	2012	2013	2014*
G7 ağırlıklı	0.1	0.8	0.6
Türkiye**	0.5	0.5	0.3

* Tahmin

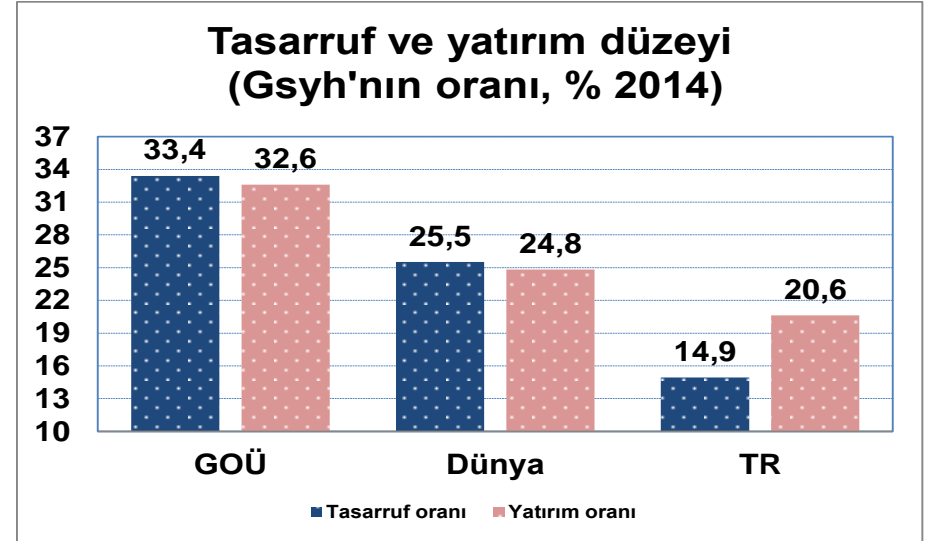
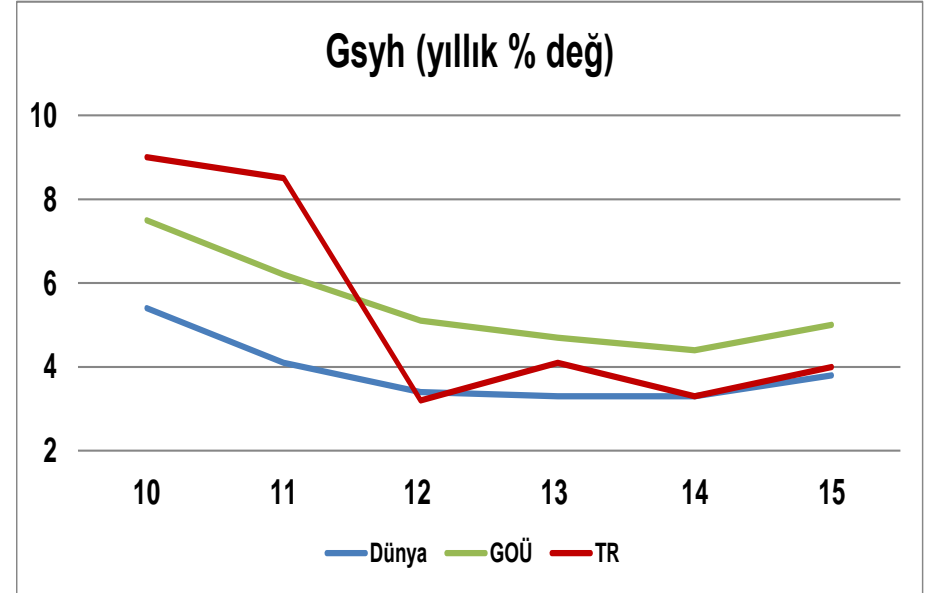
** Dibs, yıllık ortalama, Gsyh deflatörüne göre gerçekleşmiş

Kaynak: IMF, WEO, Ekim 2014

Dünya ekonomisi ve Türkiye

- Petrol fiyatlarındaki düşüş
- Küresel büyümeye yakın
- Düşük tasarruf oranı
- Dış kaynağa hassasiyet
- Yüksek enflasyon
- Yüksek aracılık maliyeti
- Kısa vadeli kaynak yapısı

Öncelikler

- **Büyümenin sürdürülmesi**
- **Makro dengelerin sağlam tutulması**
  - **Tasarruf oranının yükseltilmesi**
  - **Fiyat istikrarı**
  - **Finansal istikrar**
  - **Yatırım, üretim ve ihracata destek**
- **Reform programı**

Beklentiler

- **Büyümede hızlanma**
- **Enflasyonda düşüş**
- **Faiz oranlarında düşüş**
- **Bankacılık düzenlemeleri**
  - **İhtiyatlılık**
  - **Üretim, ihracat ve yatırım kredilerinin özendirilmesi**
  - **Reel ve finansal sektörde güçlü mali yapı**

Gerçekleşmeler

Seçilmiş bilanço kalemleri Milyar TL

	2013	2014 28 Aralık
Likit değerler	84	84
Krediler	1,065	1,256
Menkul değerler portföyü	287	301
Mevduat	1,015	1,129
Repo	112	127
Bankalara borçlar	234	266
Yurtiçi	22	27
Yurtdışı	212	240
Özkaynak	220	267
Toplam aktif/pasif	1,732	2,000

* 2014 aktif/pasif tahmin

Tahminler

Bankacılık sektörü

Yıllık % değişme

Ortalama

En düşük

En yüksek

Krediler

16.8

13.2

25.4

Mevduat

13.5

9.1

17.5

T. aktif

14.6

12

20.6

Net kar

8

5

15

Seçilmiş rasyolar (%)

2014

2015

Kredi/Gsyh

72

73-75

Kredi/mevduat

112

112-115

Kredi/T. aktif

62

64-65

Mevduat/aktif

54

55-57

Ortlama özkaynak karlılığı

11.4

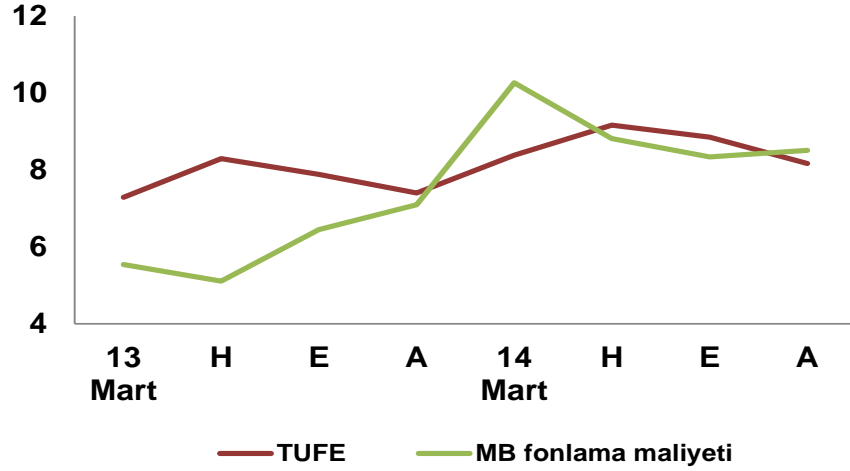
10.8-11.8

Ortalama aktif karlılığı

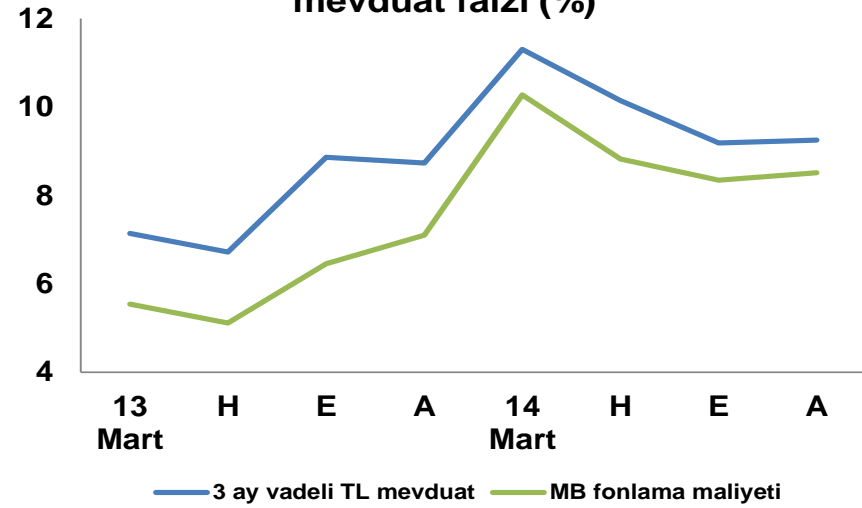
1.3

1.2-1.4

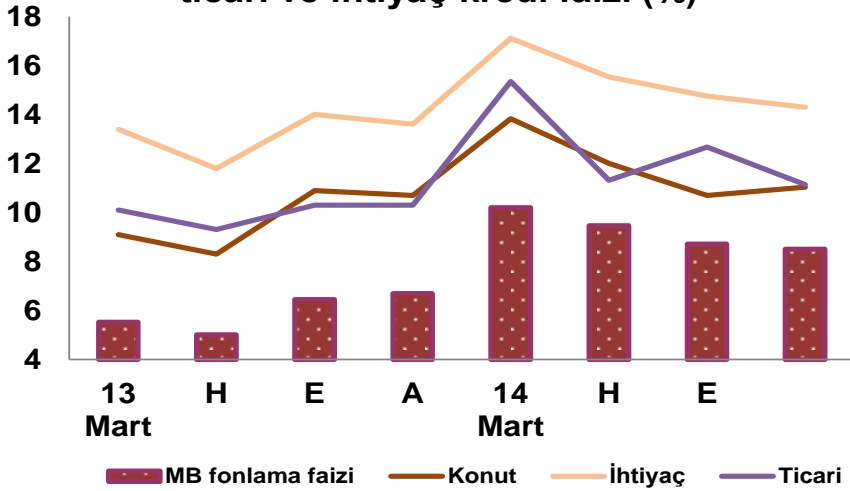
TUFE (12 aylık değişme), MB ortalama fonlama maliyeti (%)

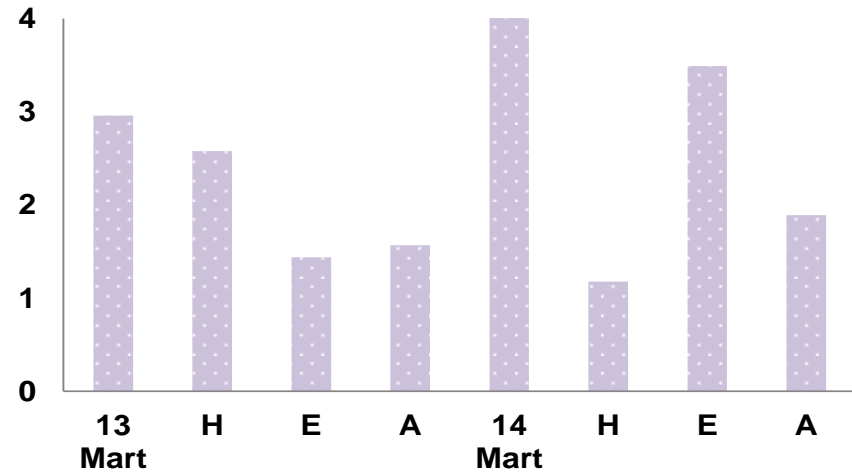
MB ortalama fonlama maliyeti ve mevduat faizi (%)

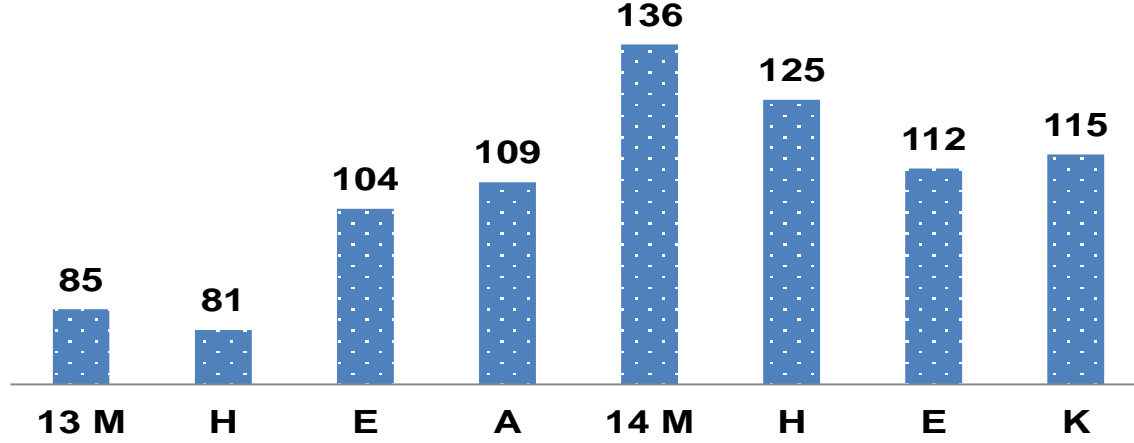
MB ortalama fonlama maliyeti ve ticari ve ihtiyaç kredi faizi (%)

Ticari kredi faizi ve mevduat faizi arasındaki marj (%)

Aracılık maliyet endeksi (2012 Aralık =100)

Ticari kredilerde aracılık maliyeti

Kasım 2014

	Maliyete etki (%)	Pay (%)
Mevduat paçal maliyet	6.0	45.4
Kamusal yükler	2.6	19.3
Operasyon maliyeti ve risk primi	3.1	23.3
Özkaynak karlılığı	1.6	12.0
Toplam	13.3	100.0

Bankacılıkta düzenleme yükleri

Bankacılık sektörüne vergi dışı yükler

Gider artıran

- Zorunlu karşılıkların yükseltilmesi
- Şube harcı
- TMSF primlerinin yükseltilmesi
- Kredi kartı düzenlemeleri
- Genel karşılık oranının yükseltilmesi
- Risk ağırlıklarının değişmesi

Gelir azaltan

- Zorunlu karşılıklara faizin sınırlanması
- Kredi kartı düzenlemeleri
- Yatırım fonları komisyonlarına sınır
- Ücret, komisyon ve masraf düzenlemesi*

*2014 son çeyreğinden itibaren

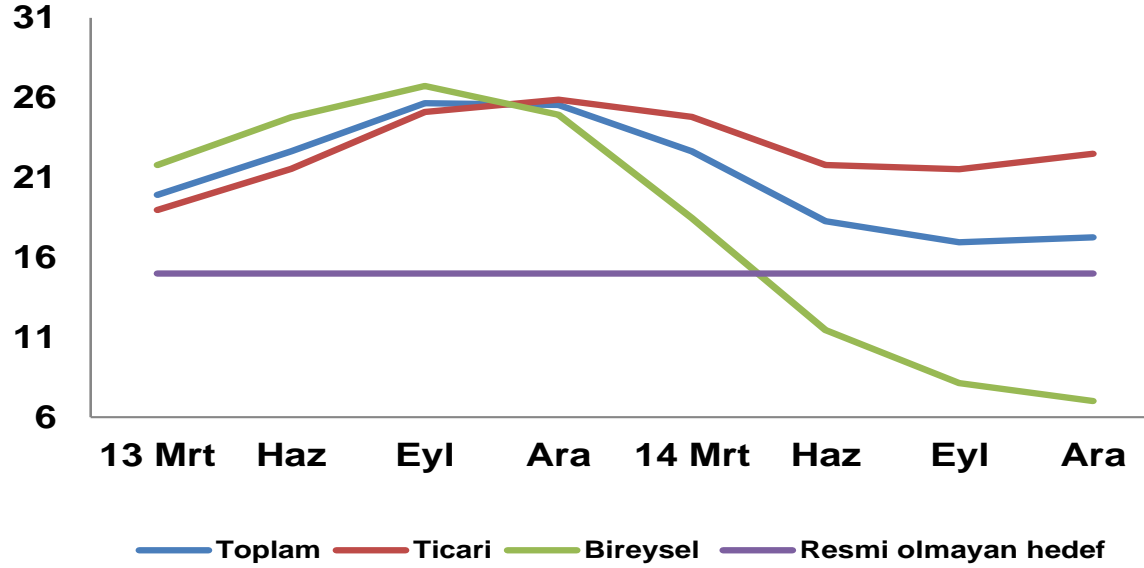
Yıllık ortalama yük: 6-8 milyar TL

Vergi ve vergi dışı yükümlülükler

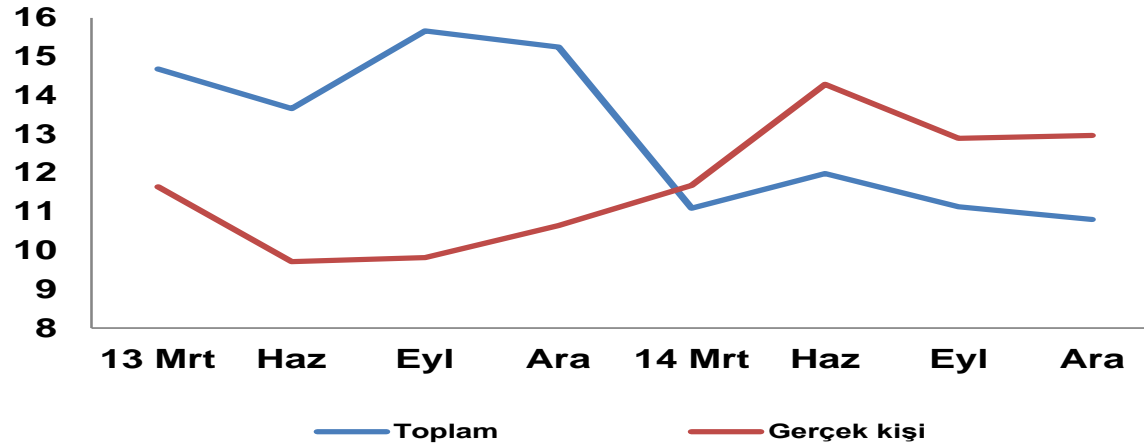
Bankacılıkta vergi ve vergi dışı yükümlülükler

Brüt karın yüzdesi (ortalama)	2012-2014
Vergi	19.9
Vergi benzeri (resim, harç)	5.6
Vergi dışı yükler	20
Toplam yük	45.5

Kredi (2010 Aralık sabit kurlar ile, yıllık % değ)

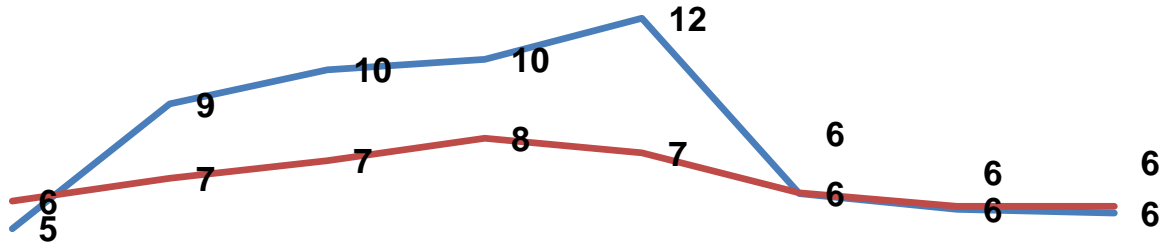

Mevduat (2010 Aralık sabit kurlar ile, yıllık % değ)

Kredi ve mevduat büyüme farkı ve cari açık (%)

13 Mrt

Haz

Eyl

Ara

14 Mrt

Haz

Eyl

Ara

— Kredi büyümesi-mevduat büyümesi — Cari açık/gsyh

Kredi stoku (% dağılım)

	2012	2013	2014
Kurumsal	67	69	72
KOBİ	25	25	26
Bireysel krediler	33	31	28
Konut	11	10	10
Taşıt	1	1	1
İhtiyaç	8	8	8
Diğer	4	4	4
Kredi kartları	9	8	6
Toplam	100	100	100

Kredi stoku (gsyh'ya oranı %)

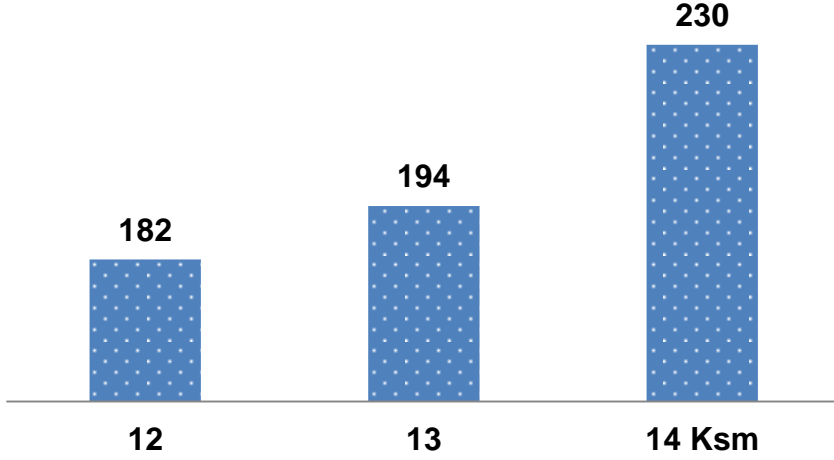
	2012	2013	2014
Kurumsal	38	47	52
KOBİ	14	17	18
Bireysel krediler	19	21	20
Konut	6	7	7
Taşıt	1	1	0
İhtiyaç	5	6	5
Diğer	2	3	3
Kredi kartları	5	5	4
Toplam	57	68	72

Tahsili gecikmiş alacaklar/krediler (%)

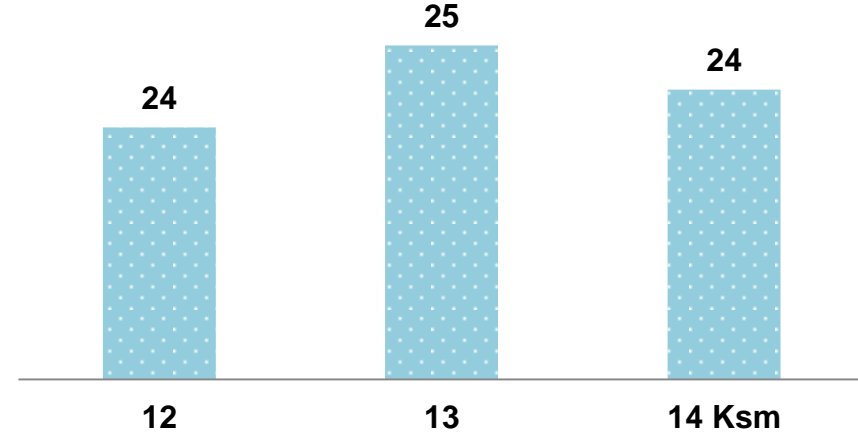
	2012	2013	2014
Toplam	2.9	2.7	2.9
Kurumsal	2.8	2.6	2.6
Bireysel	3.0	2.9	3.5
Tüketici	2.1	2.0	2.4
Kredi kartları	5.4	5.7	7.4
KOBİ	3.2	3.2	3.5

Kobiler için 2014 Kasım itibariyle

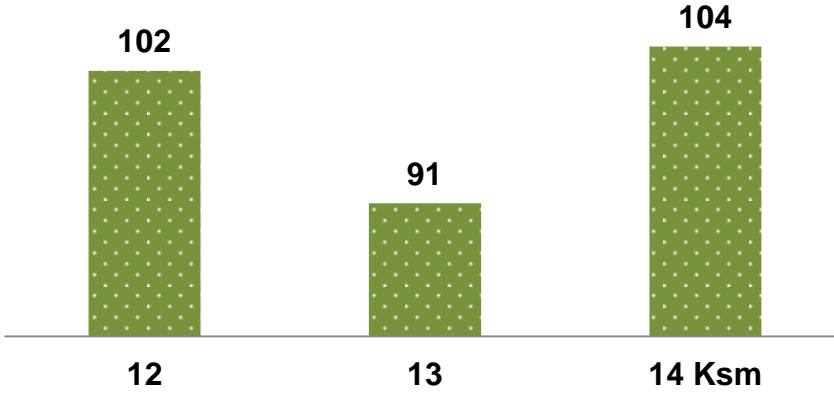
Özkaynaklar (Milyar TL)

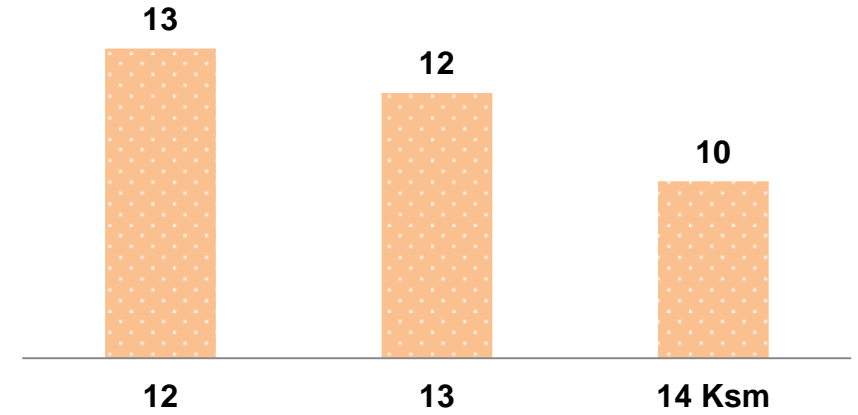
Net kar (Milyar TL)

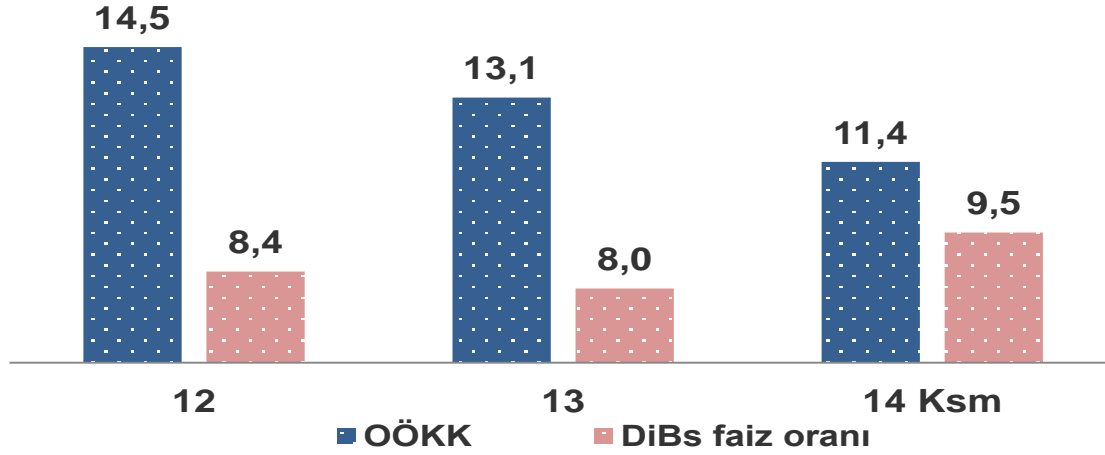
Özkaynaklar (Milyar dolar)

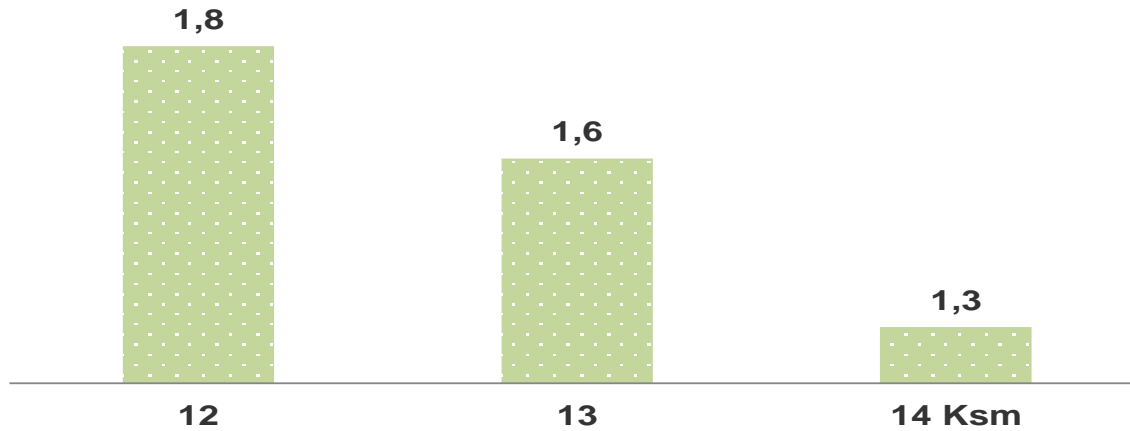
Net kar (Milyar dolar)

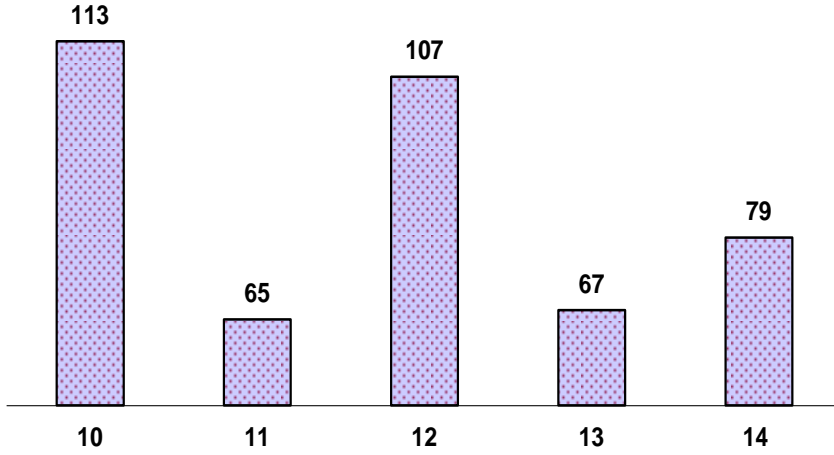
Ortalama özkaynak karlılığı ve Dibs faizi (Yıllık, %)

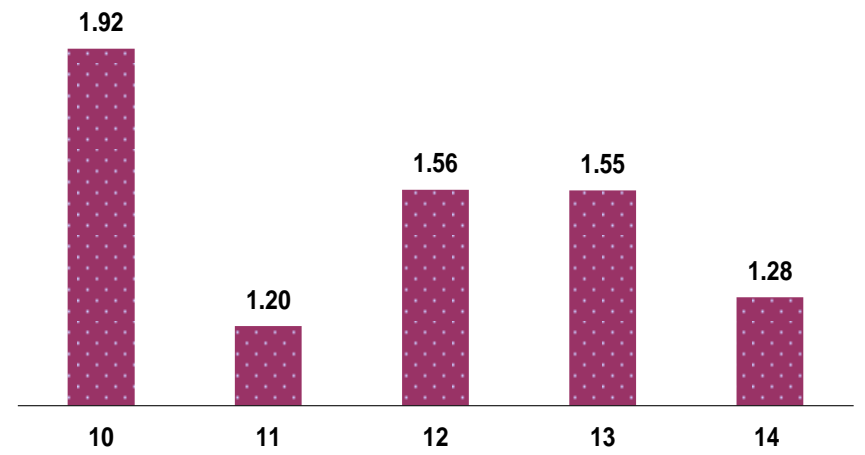
Ortalama aktif karlılığı (yıllık, %)

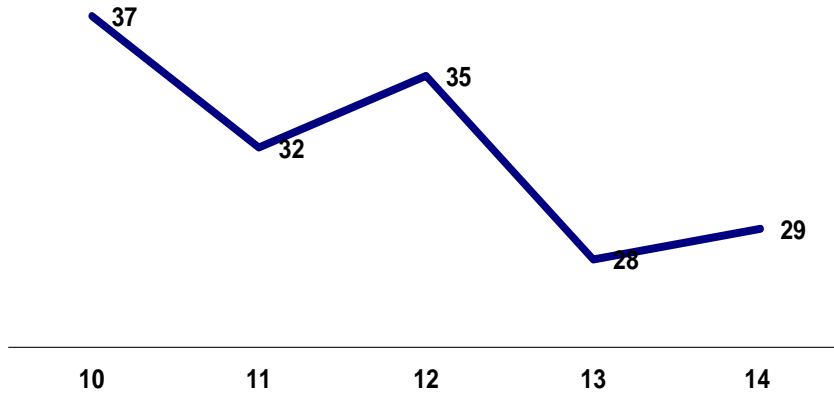
Finansal kurumların piyasa değeri (milyar dolar)

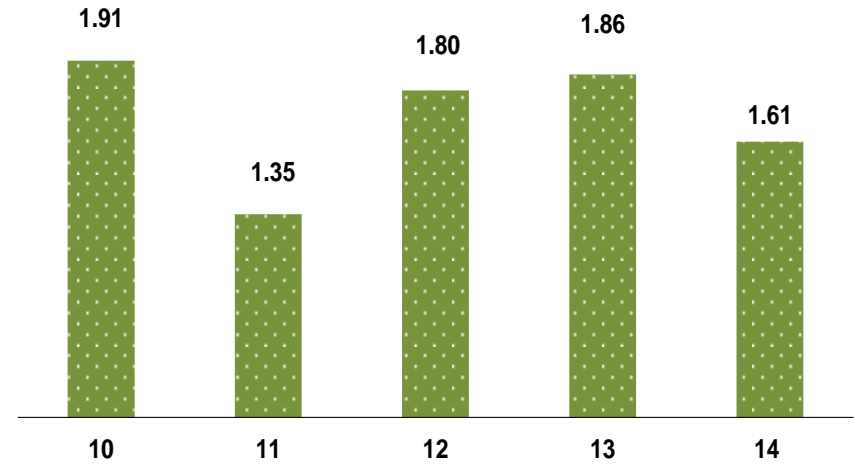
Finansal kurumlar; PD/DD

Finansal kurumların piyasa değeri /
Borsa İstanbul piyasa değeri (%)

Borsa İstanbul PD/DD

Büyümenin ve kredilerin sürdürülebilirliği

Reel ve finansal sektörde;

- mali yapının güçlü olması
  - karlılığının artırılması
  - dış rekabet gücünün iyileştirilmesi
- Özkaynak artışının özendirilmesi
  - Borçlanma maliyetinin düşürülmesi
    - Aracılık maliyeti
    - Risk katsayıları
    - Üretim maliyeti üzerindeki yükler
  - Stratejik öneme sahip sektörlerin “suni dış rekabete” karşı desteklenmesi
  - Damping, anti-damping uygulamalarına daha etkin ve hızlı önlem alınması

2023 hedefleri ve bankacılık

Varsayımlar ve tahminler

	Birim	Varsayım/tahmin
Gsyh	Ortalama reel büyüme, %	5
Enflasyon	Ortalama, %	4.5
T. aktif	Ortalama % değişme	12.5
T. aktif (2023)	Milyar TL	5,825
Toplam aktif/gsyh	%	139
Kredi	Ortalama % değişme	14
Kredi (2023)	Milyar TL	3,659
Kredi/gsyh (2023)	%	87
Kredi/toplam aktif (2023)	%	63
Özkaynaklar (2023)	Milyar TL	612
Özkaynaklar/toplam aktif	%	11
Özkaynaklar/kredi	%	17
Net kar artışı (% 25 kar dağıtımı varsayımı)	Ortalama % değişme	15

Teşekkür ederiz.